

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ ОРГАНІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Сорокіна С.В., канд. техн. наук, доц.
Одарченко Д.М., д-р техн. наук, проф.
Кудряшов А.І., канд. техн. наук

Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Введення воєнного стану в Україні у відповідь на агресію Російської Федерації в лютому 2022 року призвело до кардинальних змін у роботі державних інституцій, включно з митними органами. Під час воєнного стану митна служба адаптувала свою діяльність для швидкого реагування на виклики, пов'язані з безпекою, обороною та гуманітарними потребами країни. Особливості діяльності митних органів в цей період охоплюють прискорену обробку вантажів, спрощення процедур, посилення контролю на кордонах, а також координацію дій із міжнародними партнерами.

В умовах воєнного стану в Україні значна частина митної діяльності була спрямована на швидке обслуговування гуманітарних, медичних та військових вантажів. Кабінет Міністрів України запровадив низку заходів для спрощення ввезення товарів, що мають важливе значення для обороноздатності країни, а також для забезпечення потреб цивільного населення. Наприклад, було спрощено процедуру митного оформлення гуманітарної допомоги, яка включає харчові продукти, медичні препарати, обладнання та інші засоби першої необхідності [1]. Така спрощена процедура дозволяє зменшити час митного контролю та прискорити доставку товарів до місць призначення.

Крім того, з метою підтримки національної економіки були внесені зміни у митне законодавство, що передбачають скасування мит на деякі товари першої необхідності, в тому числі паливо, транспортні засоби, обладнання для виробництва та ремонту [2]. Ці заходи спрямовані на зниження витрат для українських підприємців, що, в свою чергу, допомагає забезпечити стабільність внутрішнього ринку та підтримати національну економіку в умовах війни.

У зв'язку з воєнним станом митні органи також посилили контроль на кордонах для запобігання контрабанді та незаконному переміщенню товарів. Зокрема, особлива увага приділяється виявленню спроб вивезення цінних ресурсів, які можуть бути критичними для економіки та оборони України, таких як паливо, метали, високотехнологічне обладнання. Митниця разом із прикордонною службою і СБУ впроваджує додаткові заходи з перевірки вантажів, що перетинають

кордон, особливо в напрямку країн, які потенційно можуть підтримувати агресора.

Координація з міжнародними партнерами стала ще однією важливою складовою роботи митних органів України. Європейський Союз надає Україні консультативну підтримку з питань контролю на кордонах та проводить тренінги для українських митників. Це включає обмін інформацією щодо найкращих практик запобігання контрабанді та незаконному обігу зброї. Крім того, було укладено ряд міжнародних угод, які полегшують транзит гуманітарних вантажів через європейські країни в Україну, а також обмін даними щодо контрабанди.

Військовий конфлікт створив ряд нових викликів для митної служби. Перш за все, це проблема безпеки на кордонах у регіонах, де відбуваються бойові дії. Митники в цих районах зазнають безпосередньої загрози, що ускладнює їх роботу. Для забезпечення їхньої безпеки деякі митні пункти були тимчасово закриті або перенесені до більш безпечних регіонів. Іншою важливою проблемою є кадровий дефіцит, адже багато працівників митниці були мобілізовані або евакуйовані з небезпечних зон, що, в свою чергу, призводить до збільшення навантаження на залишених працівників та потребує реорганізації роботи.

Завдяки викликам, які постали перед митною службою під час війни, після її завершення майже усі заходи, спрямовані на спрощення митних процедур і посилення контролю та підвищення прозорості і ефективності процедур, можуть стати основою для реформування митної системи та її інтеграції до стандартів ЄС.

Таким чином, діяльність митних органів України під час воєнного стану характеризується адаптацією до надзвичайних умов, що включає спрощення процедур для гуманітарних вантажів, посилення контролю на кордонах і координацію з міжнародними партнерами. Незважаючи на труднощі, ці заходи забезпечують обороноздатність країни та підтримку цивільного населення.

Список використаних джерел

1. Робота Митниці в умовах воєнного стану. URL: <https://customs.gov.ua/> (дата звернення 27.10.2024).
2. Митне оформлення товарів на період воєнного стану: ключові новації для бізнесу. URL: https://biz.ligazakon.net/news/210518_mitne-oformlennya-tovarv-na-perod-vonnogo-stanu-klyuchov-novats-dlya-bznesu. (дата звернення 27.10.2024).